
Namn**Underrättelse**

MN § 22

MOV.2019.604

Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel**Beslut**

Miljönämnden hemställer att Kommunfullmäktige fastställer upprättat förslag till revidering av nämndens taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel (KFS 14:1) från och med 2019-07-01. Avgifter för tillsyn enligt taxan tas ut från och med 2020.

Ärendebeskrivning

Riksdagen har antagit en ny lag inom tobaksområdet som gäller från den 1 juli 2019. Den nya lagen ersätter nuvarande tobakslag och lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Syftet med den nya lagen är att begränsa hälsorisker och olägenheter kopplade till bruk av tobak och liknande produkter samt exponering av rök och utsläpp från tobak och andra njutningsmedel som till användningssättet motsvarar rökning men som inte innehåller tobak. Kommunerna ska tillsammans med Polismyndigheten utöva tillsyn i detalj- och partihandeln avseende framför allt försäljning, märkning och marknadsföring.

Den nya lagstiftningen innebär att handel med tobaksvaror från och med den 1 juli 2019 blir tillståndspliktigt. Förfarandet vid ansökan om tillstånd är jämförbart med det för serveringstillstånd enligt alkohollagen. Omfattningen på den utredning som kontoret utför i samband med handläggning av en tillståndsansökan är dock något mindre jämfört med den utredning som görs i serveringstillståndsärenden. Rent praktiskt kommer kontoret att inhämta synpunkter från Polismyndigheten och Skatteverket för att utreda lämpligheten hos sökande, samt granska lokalen innan tillstånd kan beviljas.

Verksamheter som enligt gällande lagstiftning anmält tobaksförsäljning ska enligt övergångsbestämmelserna i den nya tobakslagen ansöka om tillstånd att sälja tobak senast den 1 november 2019. Verksamheter som säljer elektroniska

Justerare

cigaretter behöver inte anmäla om detta på nytt.

Den nya lagen innebär även att insatser i samband med tillsyn och kontroll och försäljningsställen med tillstånd att saluföra tobaksprodukter kommer ske på liknande sätt som för restauranger med serveringstillstånd. Även här handlar det om att inhämta yttranden från Polismyndighet och Skatteverk för att säkerställa att tillståndsinnehavarna fortsättningsvis är lämplig att inneha tillstånd.

Miljökontoret har tagit fram förslag på ny taxa för att möjliggöra finansiering av nämndens utökade uppdrag som blir följderna av den nya lagstiftningen.

Kontoret har också gjort en översyn av taxorna för prövning och tillsyn enligt alkohollagen och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel. Den nuvarande taxan antogs av fullmäktige 2010 i samband med att ansvaret för dessa frågor flyttades till Miljönämnden, och har varit oförändrad sedan dess.

Nämndens övriga taxor, inom miljö- och hälsoskydd och livsmedel, har tagits fram med stöd av vägledningar och förslag från livsmedelsverket och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL. För taxor inom servering, tobak och läkemedel saknas denna typ av centralt stöd, och kommunerna är hänvisade till att ta fram sina egna modeller eller att samarbeta med varandra.

Miljökontoret har vid framtagande av ny taxa haft kontakt med Södra Roslagens Miljö- och Hälsoskyddskontor, SRMH, som hanterar dessa ärenden åt kommunerna Täby, Vaxholm, Norrtälje, Vallentuna och Lidingö. Taxans uppbyggnad och dess avgiftsnivåer bygger på SRMHs gällande taxa för serveringstillstånd samt det förslag till taxa för tobakslagen som kontoret tagit del av. Utifrån kontorets erfarenheter av tidsåtgång för tillsyn och prövning och utifrån det sätt arbetet bedrivs på i Ekerö har taxans konstruktion och avgiftsnivåer i vissa delar justerats.

Timtaxan som ligger till grund för avgifterna föreslås bli 1100 kronor för 2019. Som jämförelse är kommunens timtaxa inom miljöbalkens område 1140 kronor och inom livsmedelskontrollen 1194 kronor för 2019.

För närvarande finns 19 verksamheter som anmält tobaksförsäljning i kommunen.

Justerare

Miljökontorets bedömning

Det är svårt att veta hur många ansökningar om tobaksförsäljning som kan bli aktuella under 2019. Om samtliga som idag säljer tobak söker tillstånd skulle det ge intäkter på närmare 170 tkr. Samtidigt skulle det medföra ökade direkta kostnader för handläggning med minst 70 tkr, utöver kostnader i form av övrig nedlagd tid. Effekten på det ekonomiska utfallet för 2019 av höjda ansökningsavgifter för serveringstillstånd uppskattas till storleksordningen 25 tkr.

Kontoret har försökt bedöma vilken effekt förslaget till justerade taxor för provning och tillsyn, utöver de som föreslås pga ny lagstiftning, skulle få på nämndens intäkter. År 2018 var nämndens totala intäkter från avgifter för provning och tillsyn inom området 236 tkr. Sett till faktiskt antal ärenden och verksamheter skulle förslaget ha inbringat ca 420 tkr under 2018, dvs nästan 80 % mer. Den största ökningen sker inom tobak, folköl och läkemedel, där intäkterna skulle gått från ca 30 tkr till ca 110 tkr. Kontoret anser att tillsynen inom dessa områden hittills varit kraftigt underfinansierad till följd av brister nuvarande taxa både gällande konstruktion och nivå. Gällande provning och tillsyn av serveringsställen skulle intäkterna ökat från drygt 200 tkr till drygt 300 tkr, dvs lite över 50%. Även här har den tidigare taxan brister i konstruktionen och nivåerna har inte höjts sedan 2010. Som jämförelse kan nämnas att miljöbalkstaxan höjts med ca 40 % under samma tid.

Kontoret anser att det är av stor vikt att taxa för provning av tillstånd för försäljning av tobaksprodukter fastställs innan tillståndsplikten träder i kraft 1 juli 2019, så att nämnden har möjlighet att finansiera dessa tillkommande arbetsuppgifter. Kontoret bedömer att taxan är rimlig sett till den omfattning av provningen som kommer att krävas.

Enligt kontorets bedömning har nuvarande taxa inneburit att avgifterna som tagits ut inte täckt nämndens kostnader inom området. Taxan har varit bristfällig till sin konstruktion och har varit oförändrad sedan 2010. Bättre kostnadstäckning bidrar till möjlighet att framöver utveckla, effektivisera och digitalisera nämndens verksamhet inom dessa områden. Detta kommer att komma verksamhetsutövarna till del genom förenklade processer och effektivare handläggning.

Nivån på avgifter för provning och tillsyn i förslaget ligger i nivå med de kommuner i Stockholms län som kontoret jämfört med. Kontoret anser att förslaget till taxa är

Justerare

rimligt sett till de resurser som krävs för att handlägga dessa ärenden och för att nämnden ska få täckning för sina kostnader och kunna utveckla verksamheten framöver.

Justerare

Kaspar Fritz
Miljö- och hälsoskyddschef
08-124 57 100

Miljönämnden

Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Dnr MOV.2019.604

Förslag till beslut

Miljönämnden hemställer att Kommunfullmäktige fastställer upprättat förslag till revidering av nämndens taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel (KFS 14:1) från och med 2019-07-01. Avgifter för tillsyn enligt taxan tas ut från och med 2020.

Tommie Eriksson
Miljö- och stadsbyggnadschef

Kaspar Fritz
Miljö- och hälsoskyddschef

Ärendebeskrivning

Riksdagen har antagit en ny lag inom tobaksområdet som gäller från den 1 juli 2019. Den nya lagen ersätter nuvarande tobakslag och lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Syftet med den nya lagen är att begränsa hälsorisker och olägenheter kopplade till bruk av tobak och liknande produkter samt exponering av rök och utsläpp från tobak och andra njutningsmedel som till användningssättet motsvarar rökning men som inte innehåller tobak. Kommunerna ska tillsammans med Polismyndigheten utöva tillsyn i detalj- och partihandeln avseende framför allt försäljning, märkning och marknadsföring.

Den nya lagstiftningen innebär att handel med tobaksvaror från och med den 1 juli 2019 blir tillståndspliktigt. Förfarandet vid ansökan om tillstånd är jämförbart med det för serveringstillstånd enligt alkohollagen. Omfattningen på den utredning som kontoret utför i samband med handläggning av en tillståndsansökan är dock något mindre jämfört med den utredning som görs i serveringstillståndsärenden. Rent praktiskt kommer kontoret att inhämta synpunkter från Polismyndigheten och Skatteverket för att utreda lämpligheten hos sökande, samt granska lokalen innan tillstånd kan beviljas.

Verksamheter som enligt gällande lagstiftning anmält tobaksförsäljning ska enligt övergångsbestämmelserna i den nya tobakslagen ansöka om tillstånd att sälja tobak senast den 1 november 2019. Verksamheter som säljer elektroniska cigaretter behöver inte anmäla om detta på nytt.

Den nya lagen innebär även att insatser i samband med tillsyn och kontroll och försäljningsställen med tillstånd att saluföra tobaksprodukter kommer ske på liknande sätt som för restauranger med serveringstillstånd. Även här handlar det om att inhämta yttranden från Polismyndighet och Skatteverk för att säkerställa att tillståndsinnehavarna fortsättningsvis är lämplig att inneha tillstånd.

Miljökontoret har tagit fram förslag på ny taxa för att möjliggöra finansiering av nämndens utökade uppdrag som blir följden av den nya lagstiftningen.

Kontoret har också gjort en översyn av taxorna för prövning och tillsyn enligt alkohollagen och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel. Den nuvarande taxan antogs av fullmäktige 2010 i samband med att ansvaret för dessa frågor flyttades till Miljönämnden, och har varit oförändrad sedan dess.

Nämndens övriga taxor, inom miljö- och hälsoskydd och livsmedel, har tagits fram med stöd av vägledningar och förslag från livsmedelsverket och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL. För taxor inom servering, tobak och läkemedel saknas denna typ av centralt stöd, och kommunerna är hänvisade till att ta fram sina egna modeller eller att samarbeta med varandra.

Miljökontoret har vid framtagande av ny taxa haft kontakt med Södra Roslagens Miljö- och Hälsoskyddskontor, SRMH, som hanterar dessa ärenden åt kommunerna Täby, Vaxholm, Norrtälje, Vallentuna och Lidingö. Taxans uppbyggnad och dess avgiftsnivåer bygger på SRMHs gällande taxa för serveringstillstånd samt det förslag till taxa för tobakslagen som kontoret tagit del av. Utifrån kontorets erfarenheter av tidsåtgång för tillsyn och prövning och utifrån det sätt arbetet bedrivs på i Ekerö har taxans konstruktion och avgiftsnivåer i vissa delar justerats.

Timtaxan som ligger till grund för avgifterna föreslås bli 1100 kronor för 2019. Som jämförelse är kommunens timtaxa inom miljöbalkens område 1140 kronor och inom livsmedelskontrollen 1194 kronor för 2019.

För närvarande finns 19 verksamheter som anmält tobaksförsäljning i kommunen.

Miljökontorets bedömning

Det är svårt att veta hur många ansökningar om tobaksförsäljning som kan bli aktuella under 2019. Om samtliga som idag säljer tobak söker tillstånd skulle det ge intäkter på närmare 170 tkr. Samtidigt skulle det medföra ökade direkta kostnader för handläggning med minst 70 tkr, utöver kostnader i form av övrig nedlagd tid. Effekten på det ekonomiska utfallet för 2019 av höjda ansökningsavgifter för serveringstillstånd uppskattas till storleksordningen 25 tkr.

Kontoret har försökt bedöma vilken effekt förslaget till justerade taxor för prövning och tillsyn, utöver de som föreslås pga ny lagstiftning, skulle få på nämndens intäkter. År 2018 var nämndens totala intäkter från avgifter för prövning och tillsyn inom området 236 tkr. Sett till faktiskt antal ärenden och verksamheter skulle förslaget ha inbringat ca 420 tkr under 2018, dvs nästan 80 % mer. Den största ökningen sker inom tobak, folköl och läkemedel, där intäkterna skulle gått från ca 30 tkr till ca 110 tkr. Kontoret anser att tillsynen inom dessa områden hittills varit kraftigt underfinansierad till följd av brister nuvarande taxa både gällande konstruktion och nivå. Gällande prövning och tillsyn av serveringsställen skulle intäkterna ökat från drygt 200 tkr till drygt 300 tkr, dvs lite över 50 %. Även här har den tidigare taxan brister i konstruktionen och nivåerna har inte höjts sedan 2010. Som jämförelse kan nämnas att miljöbalkstaxan höjts med ca 40 % under samma tid.

Kontoret anser att det är av stor vikt att taxa för prövning av tillstånd för försäljning av tobaksprodukter fastställs innan tillståndsplikten träder i kraft 1 juli 2019, så att nämnden har möjlighet att finansiera dessa tillkommande arbetsuppgifter. Kontoret bedömer att taxan, är rimlig sett till den omfattning av prövningen som kommer att krävas.

Enligt kontorets bedömning har nuvarande taxa inneburit att avgifterna som tagits ut inte täckt nämndens kostnader inom området. Taxan har varit bristfällig till sin konstruktion och har varit oförändrad sedan 2010. Bättre kostnadstäckning bidrar till möjlighet att framöver utveckla, effektivisera och digitalisera nämndens verksamhet inom dessa områden. Detta kommer att komma verksamhetsutövarna till del genom förenklade processer och effektivare handläggning.

Nivån på avgifter för prövning och tillsyn i förslaget ligger i nivå med de kommuner i Stockholms län som kontoret jämfört med. Kontoret anser att förslaget till taxa är rimligt sett till de resurser som krävs för att handlägga dessa ärenden och för att nämnden ska få täckning för sina kostnader och kunna utveckla verksamheten framöver.

Taxa för prövning och
tillsyn enligt alkohollagen,
lagen om tobak och
liknande produkter samt
lagen om handel med
vissa receptfria läkemedel

Med Miljönämnden avses i denna taxa den nämnd som ska fullgöra kommunens uppgifter enligt lagstiftningen i 1 §

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för Ekerö kommuns kostnader för prövning och tillsyn enligt Alkohollag, Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel och de föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa lagar.

2 § Miljönämnden får för varje kalenderår besluta att höja de i denna taxa antagna fasta avgifterna och timavgifterna med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som finns publicerad på SKL:s hemsida i oktober månad. Utgångspunkt för indexuppräknings är oktober månad 2018.

3 § Avgiften ska betalas inom den tid som anges i beslut om avgift eller i räkning.

4 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, tillsynsbehov, nedlagd kontrolltid eller andra omständigheter får Miljönämnden besluta att avgift enligt denna taxa ska sättas ned eller efterskänkas.

5 § Miljönämndens beslut enligt denna taxa kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Avgift för prövning

6 § Avgiften för prövning ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som ansöknings avser.

Avgift för anmälan, kunskapsprov, påminnelser m.m.

7 § Avgiften för anmälan, kunskapsprov m.m. ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som anmälan avser. Avgiften ska betalas inom den tid som anges i beslut om avgift eller i räkning.

Avgift för återkommande tillsyn

8 § Avgiften för återkommande tillsyn omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Avgiften ska betalas med ett helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

Tillsynsavgift i ingripandeärende

9 § I de fall Miljönämnden i samband med tillsynsärende beslutar meddela innehavare av stadigvarande serveringstillstånd en erinran eller en varning enligt 9 kap 17 § Alkohollagen tas en fast avgift ut. Avgiften tas ut då beslut om att meddela varning eller erinran vunnit laga kraft.

Timavgift för extra tillsyn

10 § Inspektioner och andra kontrollåtgärder som utförs med anledning av klagomål, som uppföljning av konstaterade brister eller som uppföljning av meddelade förelägganden eller

förbud, ingår inte i den fasta årsavgiften. För sådana åtgärder tas extraavgift ut i form av timavgift.

11 § Vid tillämpningen av denna taxa är timavgiften 1 100 kronor.

12 § Timavgift enligt 10 § tas ut för varje halvtimme nedlagd handläggningstid. Om den sammanlagda handläggningstiden i ett ärende understiger en hel timme tas ingen timavgift ut.

Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, kontrollbesök och kontroller i övrigt, restid enligt schablon en halvtimme, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut.

13 § För kontrollbesök och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00 lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

14 § Timavgift tas inte ut för tillsyn med anledning av klagomål som visar sig vara obefogat om verksamhetsutövaren samtidigt uppfyllt lagstiftningens krav.

Alkohollagen	
Ansökan	KOSTNAD (KRONOR)
Stadigvarande tillstånd	
Ny ansökan om stadigvarande tillstånd för allmänheten/slutet sällskap inklusive catering. Gäller även vid ägarskifte.	13 200
Ansökan om stadigvarande utökning av sortiment.	2 200
Ansökan om stadigvarande utökning av serveringstid eller serveringsyta.	5 500
Ansökan om stadigvarande tillstånd för gemensam serveringsyta.	5 500
Ansökan om stadigvarande tillstånd för provsmakning, avser gårdsproducent/producent.	11 000
Tillfälliga tillstånd	
Ansökan om tillfälligt tillstånd till allmänheten. Ansökan från sökande utan gällande serveringstillstånd.	5 500
Ansökan om tillfälligt tillstånd till allmänheten. Ansökan från sökande med gällande serveringstillstånd.	4 400
Ansökan om tillfälligt tillstånd till slutet sällskap.	2 200

Ansökan om tillfällig utökning av sortiment.	1 100
Ansökan om tillfällig utökning av serveringstid inom normaltiden kl. 11.00 – 01.00.	2 200
Ansökan om tillfällig utökning av serveringstid utanför normaltiden.	4 400
Ansökan om tillfällig utökning av serveringsyta	2 200
Ansökan om tillfälligt tillstånd gemensam serveringsyta.	2 200
Ansökan om tillfälligt tillstånd för provsmakning.	4 400
Anmälan	KOSTNAD (KRONOR)
Stadigvarande tillstånd	
Anmälan om förändrad bolagssammansättning.	11 000
Anmälan om mindre ändring av bolagssammansättning, ingen ändring av ägarmajoritet.	5 500
Anmälan om serveringsansvarig personal	0
Anmälan om upphörande av verksamhet (återtagande av serveringstillstånd)	0
Tillfälliga tillstånd	
Anmälan om serveringslokal vid catering	0
Kunskapsprov	KOSTNAD (KRONOR)
Avgift för kunskapsprov, 3 försök.	1 650
Tillsyn	KOSTNAD (KRONOR)
Årlig avgift	
Serveringsställe med stadigvarande tillstånd för servering av alkohol till allmänheten.	6 600
Serveringsställe med stadigvarande tillstånd för servering av alkohol till slutet sällskap.	4 400
Verksamhet som till myndigheten anmält detaljhandel med folköl	3 300*
Tillsyn i ingripandeärende	
Tillsynsavgift i ingripandeärende som leder nämndbeslut om erinran eller varning.	6 600
Extra tillsynsavgift	
Extra tillsynsavgift	Timavgift

<i>Lagen om tobak och liknande produkter</i>	
Ansökan	KOSTNAD (KRONOR)
Ansökan om stadigvarande tillstånd att sälja tobak (detaljhandel)	8 800
Ansökan om stadigvarande tillstånd att sälja tobak (partihandel)	9 900
Ansökan om tillfälligt tillstånd att sälja tobak	7 700
Anmälan	KOSTNAD (KRONOR)
Anmälan om ändrade ägar- eller bolagsförhållanden	6 600
Anmälan om förändrat tillstånd	2 200
Tillsyn	KOSTNAD (KRONOR)
Årlig avgift	
Verksamhet med stadigvarande tillstånd att bedriva detalj- eller partihandel med tobaksvaror, per försäljningsställe	5 500*
Verksamhet som till myndigheten anmält handel med elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, och som inte har tillstånd att bedriva detalj- eller partihandel med tobaksvaror, per försäljningsställe.	2 750*
Extra tillsynsavgift	
<i>Extra tillsynsavgift</i>	Timavgift
<i>Lagen om handel med vissa receptfria läkemedel</i>	
Tillsyn	KOSTNAD (KRONOR)
Årlig avgift	
<i>Verksamhet som bedriver detaljhandel med receptfria läkemedel</i>	3 300*
Extra tillsynsavgift	
<i>Extra tillsynsavgift</i>	Timavgift

- Verksamhet som tillhandahåller mer än en av produkterna tobak, elektroniska cigaretter, folköl eller receptfria läkemedel betalar full avgift för den produkten med högst årlig avgift och därefter halva årliga avgiften för övriga produkter.